

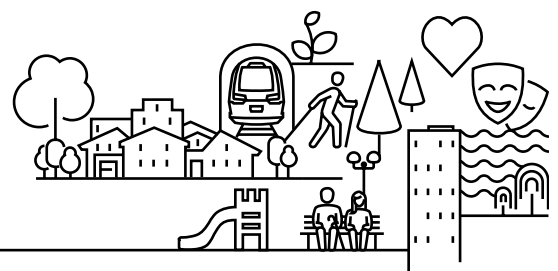

Nordre Follo
kommune

Årsplan 2026-2027

Greverudlia barnehage

Innhold

1. OM ÅRSPLANEN	3
2. KOMMUNENS STYRINGSSYSTEM	4
2.1. INNSATSOMRÅDER.....	4
2.2. VISJON OG VERDIER	5
3. OVERORDNEDE SATSINGER I KOMMUNENS BARNEHAGER.....	5
3.1. OVERORDNET SPRÅKPROSJEKT: TRYGG I SPRÅK – TRYGG I VERDEN	5
3.2. ANDRE OVERORDNEDE SATSINGER FOR BARNEHAGE.....	7
3.2.1. Inkluderende fellesskap	7
3.2.2. Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.	7
3.2.3. Samarbeidsmodellen	8
3.2.4. Trafikksikker barnehage	9
4. BARNEHAGENS SATSINGSOMRÅDER.....	9
5. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	11
5.1. BARNEHAGENS MANDAT OG VERDIGRUNNLAG	11
5.2. OMSORG	11
5.3. LEK	12
5.4. DANNING.....	12
5.5. LÆRING.....	13
5.6. VENNSKAP OG FELLESSKAP	14
5.7. KOMMUNIKASJON OG SPRÅK	14
5.8. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	15
6. MEDVIRKNING	16
6.1. BARNES MEDVIRKNING OG BARNES RETT TIL Å BLI HØRT.....	16
6.2. FORELDRES MEDVIRKNING.....	17
7. BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	17
7.1. PLANLEGGE	18
7.2. VURDERE	19
7.3. DOKUMENTERE.....	19
7.4. PROGRESJON.....	20
7.5. DIGITAL PRAKSIS	20
7.6. KVALITETSKJENNETEGN.....	21

8. OVERGANGER.....	21
8.1. NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	22
8.2. OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN.....	22
8.3. OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	22
9. AKTIVITETER / ÅRSHJUL	24
10. PLAN FOR VURDERING	25
11. KILDER OG REFERANSER	28

1. Om årsplanen

Årsplanen beskriver hvordan barnehagen oppfyller *Lov om barnehager (barnehageloven)* og *Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* sine krav. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser sammenhengen mellom kommunens felles mål, kommunale barnehagers felles satsningsområder og barnehagens egen praksis, visjon, mål og tiltak. Årsplanen fungerer som et arbeidsverktøy for ansatte og informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foreldre, politikere, samarbeidspartnere og andre interesserte.

Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Fastsatt av SU: 1. juli 2026

Barnehagens styrer: Ingvild Bergum

Årsplanen sendes ut på IST

Den ligger også på [barnehagens nettside](#)

2. Kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med *Kommuneplanen* og den årlige *Økonomi- og handlingsplanen*.

2.1. Innsatsområder

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i *Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030*. Dette satsingsområdet blir fulgt opp med fem innsatsområder i *Økonomi- og handlingsplan for perioden 2026-2029*.

Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode omsorgspersoner:

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap:

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal bidra til at barn, unge og familier lever gode liv, fri fra vold og overgrep:

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og unge får realisert sitt potensial for utvikling og læring:

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal støtte og styrke barn og familier som har behov for det for å håndtere egne liv:

Riktig innsats tidsnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi- og handlingsplan 2026 - 2029](#)

2.2. Visjon og verdier

Kommunens visjon er *Nær og nyskapende* og våre felles verdier er *Ansvar, omsorg og respekt*.

Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

3. Overordnede satsinger i kommunens barnehager

3.1. Overordnet språkprosjekt: Trygg i språk – trygg i verden

Nordre Follo kommunes kommunale barnehager har startet et langsiktig prosjekt med felles satsing på barns språkutvikling.

Språkprosjektet «Trygg i språk – trygg i verden» forankres i kommunens fem innsatsområder, og er en del av et helhetlig og langsiktig arbeid for å styrke kvaliteten i barnehagetilbudet.

Vi skal gi alle barn gode forutsetninger for å lykkes i livet, og språk er en grunnleggende nøkkel til dette. Gjennom språk får barn mulighet til å uttrykke tanker, følelser og behov, delta aktivt i lek og samspill, og utvikle vennskap og tilhørighet i fellesskapet. Språk og relasjoner er tett sammenvevd - gjennom vennskap utvikles språket, og gjennom språket skapes vennskap. Begge deler er avgjørende for barns trivsel, utvikling og livsmestring i barnehagen.

Gjennom språkprosjektet ønsker kommunen å gi alle barn likeverdige muligheter til å utvikle sitt språk, styrke deres kommunikative ferdigheter og legge et godt grunnlag for videre læring og en trygg skolestart.

Prosjektet omfatter flere delområder, blant annet:

- **Bruk av ASK (Alternativ og Supplerende Kommunikasjon)** – for å sikre at alle barn har mulighet til å uttrykke seg, uavhengig av språklige forutsetninger.
- **Felles skolestarterplan** – for å gi barna en helhetlig og trygg overgang til skolen, med særlig vekt på språk, vennskap og mestring.
- **Språk og motorikk** – henger tett sammen, og utvikling på det ene området støtter utviklingen på det andre.

Bakgrunn for valg av satsingsområde

Forskning viser at barns språklige ferdigheter allerede i fireårsalderen har stor betydning for hvordan de klarer seg videre i utdanning, arbeid og sosialt liv. Tidlige språklige utfordringer kan få konsekvenser både for læring, sosial deltakelse og psykososial trivsel dersom de ikke blir fanget opp og fulgt opp tidlig. I barnehagene ser vi at flere barn strever med språklige og sosiale ferdigheter allerede i tidlig alder, og at forskjellene mellom barn kan øke over tid, særlig ved overgang til skole. Dette kan påvirke barnas mulighet til å delta i lek og fellesskap, etablere vennskap og oppleve mestring i hverdagen. Med satsingsområdet «Trygg i språk – trygg i verden» ønsker Nordre Follo kommune å møte disse utfordringene gjennom et systematisk, langsiktig og kunnskapsbasert arbeid med språk i barnehagen.

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

3.2. Andre overordnede satsinger for barnehage

De kommunale barnehagene jobber med flere felles temaer gjennom året, i tillegg til egne tiltak, mål og satsinger.

3.2.1. Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap har vært et overordnet satsingsområde i alle barnehagene og skolene i kommunen over flere år. Ifølge barnehageloven skal alle barn ha et trygt og godt barnehagemiljø, og barnehagen har plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

Les mer på kommunens nettside

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

3.2.2. Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.

Barn skal få kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser som gjør at de både tør og har et språk til å fortelle om vold og seksuelle overgrep så tidlig som mulig. Personalet skal være trygge omsorgspersoner og aktivt til stede for å fange opp barns signaler og uttrykk. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med innsatsområdet «*Se meg - hele meg*», overordnet plan «*Vold i nære relasjoner*» og progresjonsplan for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep.

Arbeidet er delt opp i fire underpunkter:

- Forebygge
- Avdekke
- Håndtere
- Ivareta

Les mer på kommunens nettside

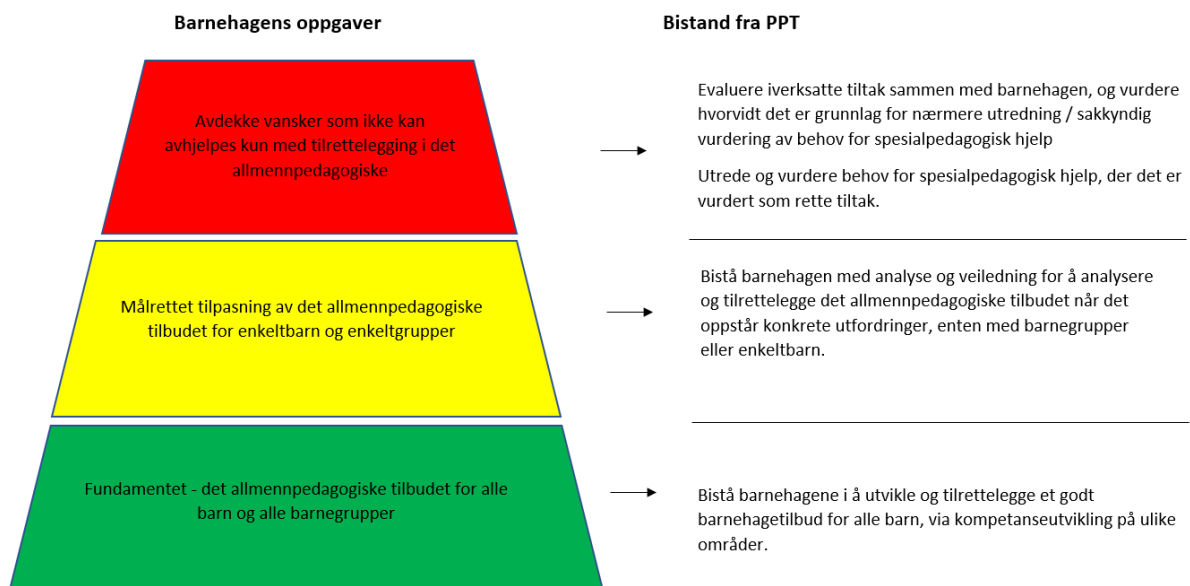
- [Vold i nære relasjoner](#)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

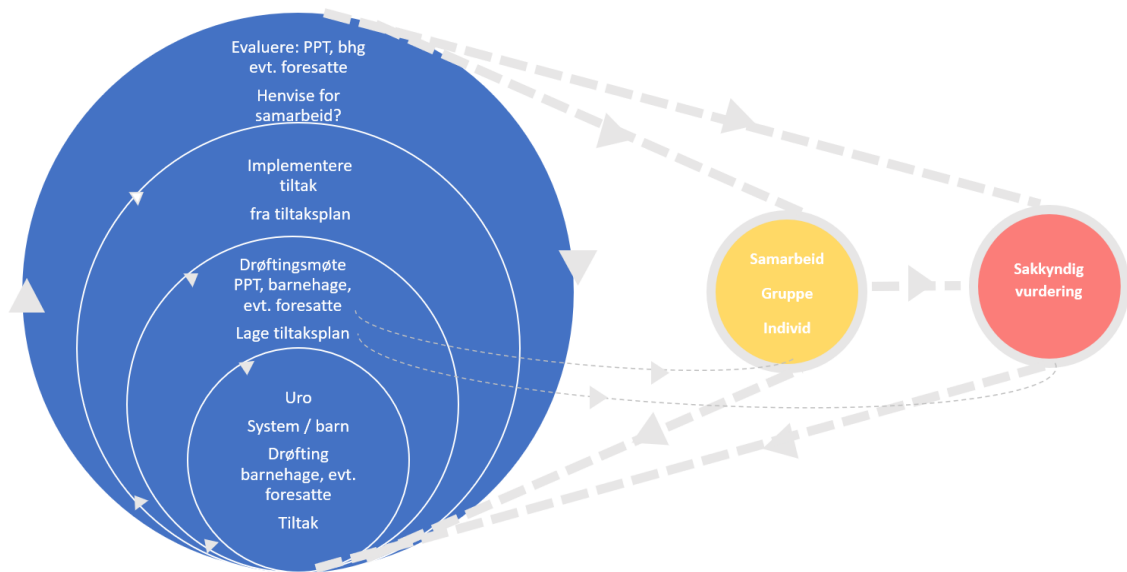
3.2.3. Samarbeidsmodellen

Samarbeidsmodellen er laget med utgangspunkt i samarbeidet barnehagene har med Pedagogisk psykologiske tjeneste og tanken om at vi er «*laget rundt barnet*». Dette arbeidet skal sees i sammenheng med innsatsområdene «*Riktig innsats tidlig nok*», «*Foreldrene som ressurs*» og «*Inkluderende fellesskap*». Målet med samarbeidsmodellen er å sikre at barn får rett hjelp til rett tid, og at barnehagene har et solid allmennpedagogisk fundament som sikrer et inkluderende fellesskap for alle barn, uavhengig av behov og forutsetninger. Modellen skisserer hensiktsmessige og gode rutiner for samarbeid mellom barnehage og PPT, samt hvordan samarbeidet skal bidra til å videreutvikle tjenestene.

En samlet oversikt over samarbeidet mellom barnehage og PPT, kan skisseres ved å ta utgangspunkt i tre nivåer:

Innholdet i selve samarbeidsmodellen vises her:

Les mer

- [Samarbeidsmodellen - Oppvekst og læring](#)

3.2.4. Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo kommune blitt re sertifisert som trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene om trafikksikkerhet rundt barnehagen. Barnas trafikkopplæring integreres som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet i barnehagen.

Les mer på

- [Trygg trafikk](#)

4. Barnehagens satsingsområder

Barnehagens visjon: «Vi tar barn på alvor!»

I Greverudlia barnehage skal barna oppleve at deres stemme har betydning. De skal bli møtt med forståelse og respekt av anerkjennende, nærværende og lyttende voksne som bidrar til å fremme barnas utvikling og progresjon.

For å lykkes med arbeidet i Greverudlia skal personalet:

- Ha barnets beste i fokus.
- Reflektere over og utvikle egen praksis.
- Holde oss faglig oppdaterte.
- Gi rom for barns medvirkning.
- Ha tett samarbeid med foreldre/ foresatte.
- Fremme mangfold som ressurs.
- Jobbe aktivt for at alle barn skal få oppleve å være en del av fellesskapet og forebygge enhver form for krenkelser.

Barnehagen har i år valgt å sette søkelys på:

- **Bruk av ASK (Alternativ og Supplerende Kommunikasjon)** – for å sikre at alle barn har mulighet til å uttrykke seg, uavhengig av språklige forutsetninger.
- **Høytlesning**, med ekstra fokus på dialogisk lesing.

Gjennom høytlesning utvider barna ordforrådet sitt ved å høre nye ord og uttrykk. De får erfaringer med språkets struktur, setningsbygning og fortellingens oppbygning. Det bidrar til å utvikle barnas lytteegenskaper og evne til å følge og forstå en sammenhengende tekst.

Ved å samtale underveis i lesingen, der barna er aktiv deltagende med spørsmål og personalet reflekterer sammen med barna om det som leses, styrker det språket ytterligere.

Les mer om barnehagens tiltak under punkt 5.7. *Kommunikasjon og språk* og punkt 5.8.

Barnehagens fagområder hvor barnehagen har tiltak på *Fagområdet kommunikasjon, språk og tekst*.

Sone Tårnåsen Oppedgård: I sonen har vi fokus på ledelse rettet mot pedagogene og medarbeiderskap i assistent/fagarbeidergruppen. Gjennom å sette lys på hva det vil si å være aktiverte medarbeidere, ønsker vi å løfte frem den faglige forankringen i arbeidet som utføres. Rammeplanen og Lov om barnehager sier mye om hva barnehage skal levere på. For at barnehagene skal kunne gjennomføre dette, må personalet være påkople og bevisst sitt ansvar og ha kunnskapen om hva som skal til, for å løse det mandat vi er gitt. Kvalitet i barnehagen er forankret i den viktigste ressursen vi har – personalet – og ved å løfte alle ansattgrupper slik at de har nødvendig kompetanse, vil vi få ansatte som tar faglig kvalifiserte valg. Hovedmålet for

sonens satsing: Sonen har aktiverte medarbeidere som jobber for høy kvalitet og utvikling av virksomhetene våre. Vi setter av tid til felles kompetanseheving innenfor dette i sonen vår.

5. Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

5.1. Barnehagens mandat og verdigrunnlag

Barnehageloven og rammeplan for barnehage beskriver barnehagens innhold og oppgaver og hvilket verdigrunnlag barnehagen skal bygge på. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, respekt for menneskeverdet og natur, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet. Dette er verdier som er forankret i menneskerettighetene og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Rammeplanen beskriver hvordan barnehagen kan legge til rette for å skape gode verdier, normer og holdninger som gir barn kunnskap om livssynsmangfold, kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer. Barna skal få kjennskap og hjelp til å se at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på via fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike livssyn og levesett. Barnehagen skal bidra til å utvikle barns interesse og respekt for hverandre og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

Barnehagen har markeringer som representerer mangfoldet i barnegruppa og samfunnet. Det kan være religiøse høytider og tradisjoner som er aktuelle; eksempelvis Pride, nasjonaldager, Halloween og karneval. Markeringer må sees i lys av samfunnsutviklingen og kulturelle endringer som barnehagen må forholde seg til.

5.2. Omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø

som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Personalet legger til rette for at alle barn skal oppleve nære og gode relasjoner hvor de blir sett, hørt og tatt på alvor.
- Personalet deler barna inn i smågrupper, for å kunne være tilstedeværende og se alle.
- Personalet jobber for å skape tydelige og gode rammer, med uttalte forventinger til barna.
- Personalet lar barna få lov til å prøve og mestre.

5.3. Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Personalet tilrettelegger for lek og gir den tid og plass, vi organiserer inspirerende lekesoner.
- Personalet utvikler morsomme leketemaer sammen med barna.
- Personalet gjennomfører kompetanseheving i barnehagen på hvorfor lek er viktig.
- Personalet utarbeider et lekebibliotek av kasser, som skal inspirere til rollelek.

5.4. Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og

normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Vi veileder barna til å finne balansen mellom å hevde egne behov og lytte til andres, og til å fremme egne ønsker og tanker på en hensiktsmessig måte.
- Vi synliggjør og verdsetter ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskap.
- Vi legger til rette for læringsprosesser hvor barna kan utforske, filosofere og delta aktivt som selvstendige samfunnsindivider.
- Vi markerer ulike religiøse høytider som er representert i barnehagen.

5.5. Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring (Rammeplanen 2017, side 22).

Barnehagens tiltak:

- Personalet legger til rette for at vi kan utforske sammen med barna.
- Personalet stiller åpne spørsmål og er bevisst hvordan vi svarer, slik at barna kan være med å finne svarene selv.
- Personalet deler barna inn i smågrupper hver dag.

- Personalet legger til rette for gode lekemiljøer hvor barna kan oppleve utfordringer og mestring.
- Personalet bruker utemiljøet som et pedagogisk læringsmiljø, både i skogen, i nærmiljøet og barnehagens eget område.

5.6. Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet legger til rette for at vi skal ha det gøy sammen.
- Personalet har tydelige forventinger til barn og voksne, og sammen lager vi gode samspillsregler.
- Personalet gjennomfører barnesamtaler med barna så fort vi ser at barn ikke har det bra.
- Personalet setter i gang aktivitetsplaner på individ og gruppenivå, hvis vi opplever at noen ikke har det bra i barnehagen. Dette gjøres i samarbeid med foreldrene.

Les mer på kommunens nettside

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

5.7. Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. (Rammeplanen 2017, side 23)

Barnehagens tiltak:

- Personalet deler barna inn i smågrupper hver dag.
- Personalet bruker konkreter eller bilder i samlingsstund.
- Personalet stiller åpne spørsmål og inviterer til idémyldring sammen med barna.
- Personalet sørger for at høytlesning er en del av hverdagsaktiviteten i barnehagen.

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn.*

5.8. Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. (Rammeplanen 2017, side 47). Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Barnehagens tiltak:

- Personalet sender ut månedsbrev med månedsplan hver måned, og kobler inn rammeplanen i tiltak og evalueringer av disse.
- Personalet lager pedagogisk dokumentasjon som henges opp på avdelingen og lages i et hefte i slutten av året.

6. Medvirkning

6.1. Barns medvirkning og barns rett til å bli hørt

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3.

Når barnehagen og personalet tar avgjørelser eller handler på en måte som påvirker barn, skal det beste for barnet være et grunnleggende hensyn. Det gjelder også i spørsmål knyttet til barnets barnehagemiljø. Barnets egen mening og retten barnet har til å bli hørt er sentralt i vurderingen, jf. Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

Barnehagens tiltak:

- Vi er lydhøre og forsøker å få tak i barnets intensjoner og behov.
- Vi ser barna som medskaper i det pedagogiske arbeidet, men også i hverdagssituasjonene.
- Vi gjennomfører barnesamtaler med alle barn over 3 år.
- Vi jobber med demokrati som tema hvert år med alle skolestarterne.

Kommunen har retningslinjer for hvordan barn og unge skal kunne medvirke i planarbeid.

Handlingsplan – demokrati for barn og unge, ble vedtatt i kommunestyret mai 2022. Et av tiltakene i planen var at kommunikasjonsavdelingen skulle utvikle et symbol som skal brukes i alle kommunens planer, hvor barn og ungdom har medvirket.

Les mer på kommunens nettside

- [Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

6.2. Foreldres medvirkning

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Før barnehagestart inviteres foreldrene til en oppstartsamtale, slik at vi kan bli kjent med familien. Foreldresamtaler gjennomføres to ganger i året og gjennom disse samtalene innhenter personalet foreldrenes kunnskap om barnets behov, interesser og utvikling.

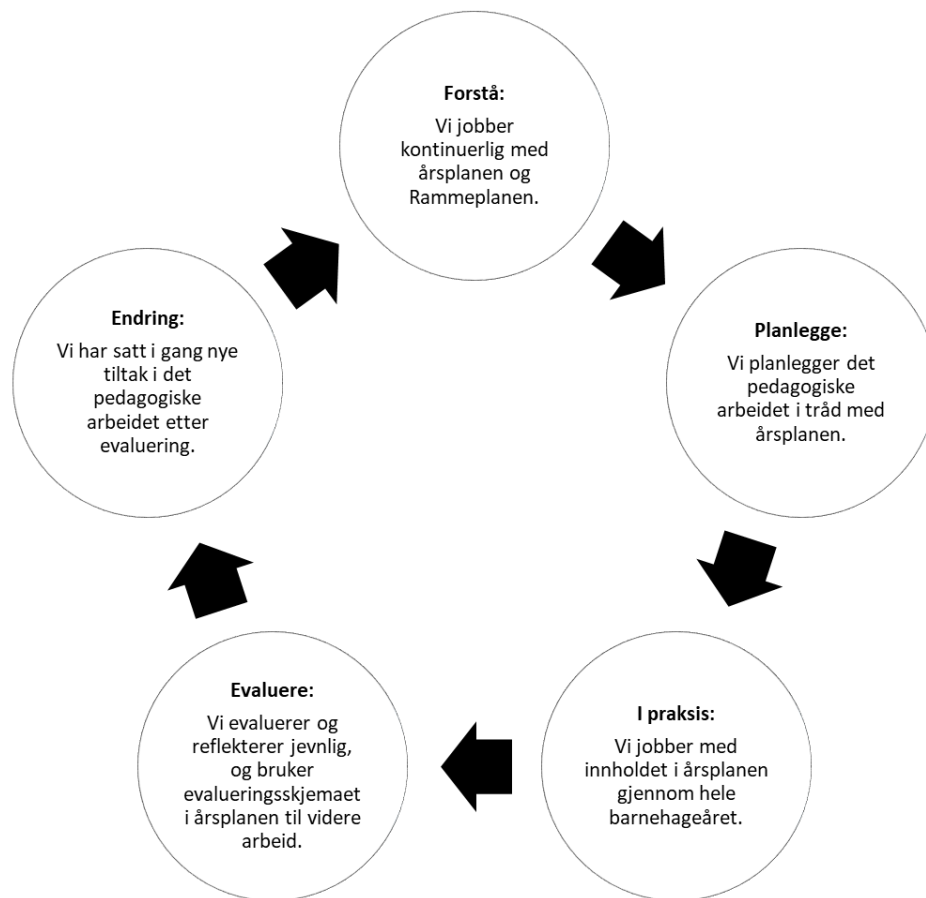
Barnehagen bruker Daglig dialog som kommunikasjonsplattform med foreldrene. Her utveksler vi informasjon og innspill som tas med i det pedagogiske arbeidet.

Foreldrene har også anledning til å gi tilbakemeldinger og innspill gjennom SU, på foreldremøter og via spørreundersøkelser.

7. Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å

gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

7.1. Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Vi bruker avdelingsmøtene til å reflektere over hva vi observerer på avdelingen og setter tiltak for organisering av gruppen.
- Vi planlegger og legger til rette for gode aktiviteter.
- Vi sender ut månedsplaner hver måned med mål og tiltak + evaluering av forrige måned.

7.2. Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- Vi bruker avdelingsmøtene til refleksjoner i forhold til hva vi observerer og hvordan vi ønsker å jobbe med det vi ser og hører.
- Vi bruker småbarnsteam og storbarnsteam til å løfte praksisen vår rettet mot enkeltbarn og barnegruppen. Dette gjennomføres en gang i måneden.
- Vi sender ut evaluering på månedsplanen hver måned.
- Vi evaluerer barnehageåret opp mot rammeplanen hvert år.

7.3. Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Vi bruker mange bilder som pedagogisk dokumentasjon når vi evaluerer månedsplan eller barnehageåret.
- Vi er opptatt av å dokumentere prosessen og ikke resultatet.
- Avdelingen har en egne dokumentasjonsvegger på avdelingen.

7.4. Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Vi deler inn i aldersinndelte grupper på tvers av avdelinger.
- Vi legger til rette for aldersadekvat progresjon og mestring i alle situasjoner, både formelle og uformelle.
- Vi fokuserer på et lekemiljø som følger barnas interesser og utvikling.

7.5. Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Vi bruker Nettbrett og PC som oppslagsverk sammen med barna.
- Vi bruker digitale verktøy i temaarbeid.
- Vi bruker bilder til dokumentasjon, refleksjon og evaluering i samspill med barna.
- Vi skal begrunne bruk av digitale verktøy faglig, og det skal være tilstedeværende voksne ved all bruk.
- Vi oppfordrer foreldre til å ha mobilfri følge- og hentetid.

7.6. Kvalitetskjenne­tegn

Kvalitetskjenne­tegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med Rammeplan for barnehagen. Den enkelte barnehage bruker kjenne­tegn som er tilpasset sine satsingsområder.

Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjenne­tegn innenfor områdene nedenfor:

- [Barnehagens allmennpedagogiske arbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med språkmiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med lekemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med ledelse av barnegruppa](#)
- [Barnehagens arbeid med foreldresamarbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med demokrati og medvirkning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygg og inkluderende tilvenning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygt og godt barnehagemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med å avdekke vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med digital praksis](#)

Kvalitetskjenne­tegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

8. Overganger

Kommunen har utarbeidet et årshjul for overganger i opplæringsløpet. Hensikten med årshjulet er å legge til rette for trygge, tydelige og forutsigbare overganger i opplæringsløpet. Årshjulet angir rutiner i forbindelse med overgangene. Samarbeidet mellom de ulike virksomhetene skal preges av likeverdighet og bygge på prinsippet om at vi alle har noe å lære av hverandre. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle handlinger og avgjørelser, og barn har rett til å gi uttrykk for sitt syn i saker som gjelder dem selv.

Les mer

- [Årshjul for overganger i opplæringsløpet](#)

8.1. Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Vi inviterer til besøksdager 4-6 ganger.
- Vi gjennomfører oppstarts samtaler før barnet starter i barnehagen.
- Vi setter i utgangspunktet av 5 dager til tilvenning, men går i dialog med foreldrene underveis slik at vi får tilpasset tilvenningen til hvert enkelt barns og foreldres behov.
- Vi er tydelige på hva foreldre kan forvente av oss og jobber for å bygge opp en god dialog med foreldre.

8.2. Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Vi bruker tid på å sette sammen grupper og tar hensyn til barns vennskap.
- Vi gjennomfører samtaler med foreldre som ønsker det.
- Vi sender ut en informasjon om organisering på ny avdeling.
- Barna får mange besøk på ny avdeling med kjente og nye voksne.

8.3. Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Vi har aktiviteter som fremmer selvstendighet og samarbeid.
- Vi trygger barna til å hevde stemmen sin og kunne forhandle med hverandre.
- Vi gjennomfører foreldresamtaler og overgangssamtaler med skolen i samråd med foreldre.
- Vi gjennomfører samtaler med alle barn hvor de kan gi uttrykk for hva skolen bør vite om dem.
- Vi besøker skolen flere ganger før skolestart.
- Vi arrangerer eller deltar på alle skoletreffene som arrangeres enten på skolen eller i skogen.

Les mer

- [Skolestarter plan - barnehage](#)

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August	Tilvenning Foreldremøte småbarn 25. august Foreldremøte storbarn 27. august	Planleggingsdager 13. og 14. august. Barnehagen er stengt.
September	Uke 38 - Brannvernuke	
Oktober	Fredag 23. oktober – internasjonal kunstutstilling -fruktbuffét	
November		Planleggingsdag 13. november. Barnehagen er stengt
Desember	11. desember - Lucia Kirkebesøk for Astronautene – dato kommer Nissefest – dato kommer Julelunsj – dato kommer	Barnehagen er stengt 24. – 3. januar.
Januar		Barnehagen åpner mandag 4. januar
Februar	Vi markerer samenes nasjonaldag som er 6. februar Vennefest 19. februar	
Mars	Barnehagedagen 9. mars Påskefrokost 17. mars	Barnehagen er stengt 22. – 29. mars - påske
April		
Mai	Dugnad – tirsdag 4. mai. 14. maifest. Uteuke – uke 21	Barnehagen er stengt: 6. mai (Kristi Himmelfartsdag) 7. mai (planleggingsdag) 17. mai (Grunnlovsdag og 2. pinsedag)
Juni	Besøksdager for interne avdelingsbytter og nye barn Sommeravslutning for alle barn 8. juni Sommeravslutning for Astronautene 10. juni.	Planleggingsdag 21. juni. Barnehagen er stengt
Juli		Barnehagen er stengt i uke 28 og 29. Sommeråpen barnehage uke 30.

10. Plan for vurdering

Barnehagens plan for vurdering omfatter både tiltakene for å nå målene i rammeplanen og barnehagens egne satsingsområder.

	Generelle arbeidsmetoder	A	B	C
1	Vi deler i smågrupper i løpet av hele dagen			
2	Barna vet hva vi voksne forventer i barnehagen			
3	Jeg opplever at barna har det gøy i barnehagen			
	Omsorg	A	B	C
1	Alle foreldre har blitt invitert til foreldresamtaler høst og vår			
2	Vi har anerkjennende kommunikasjon som kompetanseheving min. 2 ganger i året			
3	Jeg opplever at barna kommer til meg, når det er noe de har lyst til å prøve			
	Lek	A	B	C
1	Jeg er med å oppdatere lekesonene på avdelingen ut ifra barnas interesser			
2	Vi har hatt lek som tema på personalmøte / fagarbeidermøte			
3	Vi bruker mye udefinert lekemateriale			
	Danning	A	B	C
1	Vi markerer de like høytidsdagene som er representert i barnehagen			
2	Jeg opplever at barna kommer med ideer på hva de har lyst til å gjøre			
	Læring	A	B	C
1	Vi legger til rette for at vi kan utforske sammen med barna			
2	Vi legger til rette for gode lekemiljøer hvor barna kan oppleve utfordringer og mestringer			
3	Vi stiller åpne spørsmål og er bevisst hvordan vi svarer, slik at barna kan være med å finne svarene selv			
	Vennskap og fellesskap	A	B	C

2	Vi observerer enkeltbarn og gruppen – og evaluerer måten avdelingen jobber på jevnlig			
3	Barna vet hva som forventes i løpet av dagen			
4	Vi setter i gang med aktivitetsplaner på individ og gruppenivå, hvis vi opplever at noen ikke har det bra i barnehagen, dette gjøres i samarbeid med foreldre			
	Språk og kommunikasjon	A	B	C
1	Jeg bruker konkreter i samlingstund			
2	Jeg bruker bilder for å gjenkalle opplevelser			
3	Jeg bruker bøker, sanger, rim og regler aktivt i løpet av dagen			
4	Jeg er beviste at jeg bruker selvsnakk og parallellsnakk			
5	Vi jobber systematisk med bruk av språkgrupper for de som trenger det			
	Barns medvirkning	A	B	C
1	Jeg er lydhøre og forsøker å få tak i barnets intensjoner og behov			
2	Jeg ser barna som medskaper i det pedagogiske arbeidet, men også i hverdagssituasjonene			
3	Vi gjennomfører barnesamtaler med alle barn over 3 år			

4	Vi jobber med demokrati som tema hvert år med alle skolestarterne			
	Fagområdene	A	B	C
1	Vi sender ut månedsplan hver måned, og kobler inn rammeplanen i tiltak og evaluering av disse			
2	Vi lager en evaluering fra barnehageåret			
	Progresjon	A	B	C
1	Vi deler inn i aldersinndelte grupper			
2	Vi har fokus på lekemiljø som følger barnas interesser og utvikling			
		A	B	C
3	Vi legger til rette for aldersadekvat progresjon og mestring både i de formelle og uformelle situasjonen			
	Digital praksis	A	B	C

1	Jeg bruker Nettbrett og PC som oppslagsverk sammen med barna			
2	Jeg bruker bilder til dokumentasjon, refleksjon og evaluering i samspill med barna			
3	Vi begrunner bruk av digitale verktøy faglig og vi er alltid til stede sammen med barna			
	Tilvenning	A	B	C
1	Vi inviterer til besøksdager 4-6 ganger			
2	Vi gjennomfører oppstarts samtaler før barnet starter i barnehagen			
3	Vi inviterer til foreldremøter for alle nye foreldre i juni			
4	Vi setter i utgangspunktet av 5 dager til tilvenning, men går i dialog med foreldre underveis			
5	Vi er tydelige på hva foreldre kan forvente av oss			
6	Vi sender bilder og oppdateringer den første tiden			
	Overganger internt i barnehagen	A	B	C
1	Vi bruker tid på å sette sammen grupper og tar hensyn til barns vennskap			
2	Vi gjennomfører samtaler med foreldre som ønsker det			
		A	B	C
3	Vi sender ut informasjon om organisering på ny avdeling			
4	Vi organiserer det slik at barna får mange besøk på ny avdeling med kjente og nye voksne			
	Overganger mellom barnehage og skole	A	B	C
1	Vi arrangerer og deltar på de vennskapstreffene som arrangeres			
2	Vi gjennomfører foreldresamtaler med alle foreldre – i forhold til informasjon som kan gis til skolen			
3	Vi deltar på overgangsmøter med skolen			
4	Vi besøker skolen flere ganger før skolestart			
5	Vi legger til rette for flere besøk hvis vi har barn som trenger det			
	Planlegge, vurdere og dokumentere	A	B	C
1	Vi bruker avdelingsmøtene til å reflektere over hva vi observerer på avdelingen			
2	Vi bruker det vi ser og planlegger ut ifra dette			

3	Vi sender ut månedsplaner hver måned med mål og tiltak			
4	Vi bruker Småbarnsteam og storbarnsteam til å løfte praksisen vår rettet mot enkeltbarn og gruppe, dette gjøres en gang i mnd.			
5	Vi sender ut evaluering på månedsplanen hver måned			
6	Vi bruker bilder som pedagogisk dokumentasjon når vi evaluerer månedsplanen eller barnehageåret			
7	Jeg vet at vi skal dokumentere prosessen			
8	Vi har en egen dokumentasjonsvegg på avdelingen			
9	Vi bruker informasjonsskjermene i garderoben til å dokumentere med bilder			
	Voksenrollen	A	B	C
1	Jeg deltar aktivt på refleksjonsmøter			
2	Jeg vet hva som forventes av meg og hvilke rutiner vi har på sykefraværs oppfølgingen			
3	Jeg bruker aktivt tegn til tale			
4	Jeg har vært med å bygge opp «lekebiblioteket» med egne rollelek kasser			

11. Kilder og referanser

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

[Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - Lovdata](#)

[Økonomi- og handlingsplan 2026 - 2029](#)

[Nordre Follo kommune - Kommuneplanen](#)

[Nordre Follo kommune - Vold i nære relasjoner](#)

[Nordre Follo kommune - Barnehagemiljø](#)

[Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

[Årshjul for overganger i opplæringsløpet](#)

[Samarbeidsmodellen - Oppvekst og læring](#)

[Plan for helsefremmende og forebyggende arbeid for barn og unge i Nordre Follo](#)

Skolestarter planen (må legge inn lenke når den er klar)

[For barnehagene i kommunen - Trygg Trafikk](#)

[Årsplan | udir.no](#)